

Az előterjesztés elkészítésében közreműködött: Dudásné Csikós Ágnes osztályvezető,
Zsitvay Katalin intézményvezető

...../2013.

Beszámoló

az önkormányzat 2012. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése értelmében a helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-ig átfogó értékelést készít a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Gyer.) 10. számú mellékletében meghatározott tartalommal. Az értékelést a képviselő-testületi megtárgyalást követően meg kell küldeni a Heves Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalának, mely a kézhezvételtől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat felé. A települési önkormányzat hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a Heves Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalának javaslatait, és állásfoglalásáról, illetve ennek kapcsán tett intézkedéseiről tájékoztatást ad.

A beszámolóban bemutatásra kerülnek:

- ◆ az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatait előíró jogszabályok bemutatása;
- ◆ a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátását biztosító rendszer,
- ◆ a település demográfiai mutatói,
- ◆ a pénzbeli és természetbeni ellátások,
- ◆ a személyes gondoskodást nyújtó ellátások közül a gyermekjóléti szolgáltatás, a bölcsőde,

- ◆ a felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai,
- ◆ a jövőre vonatkozó javaslatok, célok,
- ◆ a bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása, valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása,
- ◆ a települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés.

Az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatait előíró jogszabályok

Magyarország Alaptörvényének XVI. cikke kimondja:

„(1) Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.

(2) A szülőknek joguk van megválasztani a gyermeküknek adandó nevelést.

(3) A szülők kötelesek kiskorú gyermekükről gondoskodni. E kötelezettség magában foglalja gyermekük taníttatását.”

Külön rendelkezéseket az alábbi jogszabályok tartalmazzák:

1. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvényben került meghatározásra:

"13. § (1) A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen: (...) az óvodai ellátás, szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások; egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatások; (...).

2. A családok védelméről szóló 2011. évi CCXI. törvényben került meghatározásra:

"1. § (1) Az állam – önmagukban vett méltóságuk és értékük miatt is – védi a család és a házasság intézményét.

(2) A rendezett családi viszonyok védelme különös jelentőséggel bír a testi, a szellemi és a lelki egészség megóvása érdekében.

2. § (1) A családok támogatása a szociális rászorultság alapján működtetett ellátórendszerből elkülönül. Az állam elsősorban a gyermekek felelős felneveléséhez járul hozzá támogatások formájában. Az állam törekszik arra, hogy a kiskorú gyermeket nevelő családok számára az otthonteremtés és a lakhatás feltételeit biztosítsa.

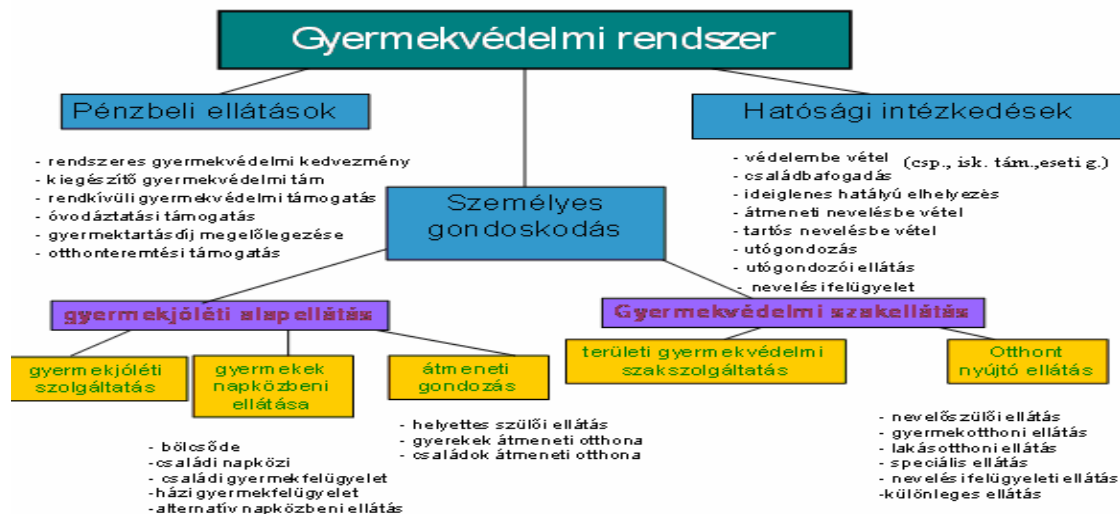
4. § (2) Az állam a kiskorú gyermek napközbeni gondozásához, felügyeletéhez kapcsolódó, a családok igényeihez rugalmasan igazodó szolgáltatások nyújtásával segíti a gyermeket nevelő szülő foglalkoztatásban való részvételét.

A 3. pontban a szülői kötelezettségek és jogok, míg a 4. pontban a családban élő gyermek kötelezettségei és jogai kerültek meghatározásra."

3. A Gyvt. célja, hogy megállapítsa azokat az alapvető szabályokat, amelyek szerint (...) a helyi önkormányzatok és a gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek segítséget nyújtanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről. A Gyvt. II. Fejezete magában foglalja az alapvető jogokat és köteleességeket: gyermeki jogok, gyermeki jogok védelme, szülői jogok és köteleességek, a III. Fejezet pedig tartalmazza a gyermekek védelmének rendszerét.

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátását biztosító rendszer

A kötelező tartalmi követelmények több ellátórendszerrel ölelik fel, melyek a gyakorlati munka során a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásában fokozatosságot jelentenek. Az első lépcső a kötelező jelzőrendszerek: védőnő, házi gyermekorvos, háziorvos, bölcsőde, óvoda, iskola. Ezt követik a segítők: családsegítő, gyermekjóléti, nevelési tanácsadó. Végül a hatóságok: jegyzői gyámhatósági intézkedések, szabálysértési intézkedések, rendőrhatalósági intézkedések, gyámhivatali intézkedések.

Az 1. melléklet Hatvan város jegyzőjének gyámhatósági munkáját, a 2. melléklet a Szociális, Gyermekjóléti és Egészségügyi Szolgálat gyermekjóléti szolgáltatás és gyermekek napközbeni ellátás munkájáról szóló beszámolót tartalmazza.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az Önkormányzat 2012. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról készült előterjesztést szíveskedjék megvitatni, és a következő határozati javaslatot elfogadni.

1. Határozati javaslat:

Hatvan Város Önkormányzata Képviselő-testülete elfogadja az önkormányzat 2012. évi gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló beszámolót, jelen határozat melléklete szerinti tartalommal.

Határidő: 2013. május 31.

Felelős: Hatvan város jegyzője a Hatósági Iroda útján

2. Határozati javaslat:

Hatvan Város Önkormányzata Képviselő-testülete elfogadja az önkormányzat 2012. évi gyermekjóléti feladatainak ellátásáról szóló beszámolót, jelen határozat melléklete szerinti tartalommal.

Határidő: 2013. május 31.

Felelős: Hatvan város jegyzője a Hatósági Iroda útján

H a t v a n, 2013. április 15.

dr. Szikszai Márta
jegyző

B e s z á m o l ó

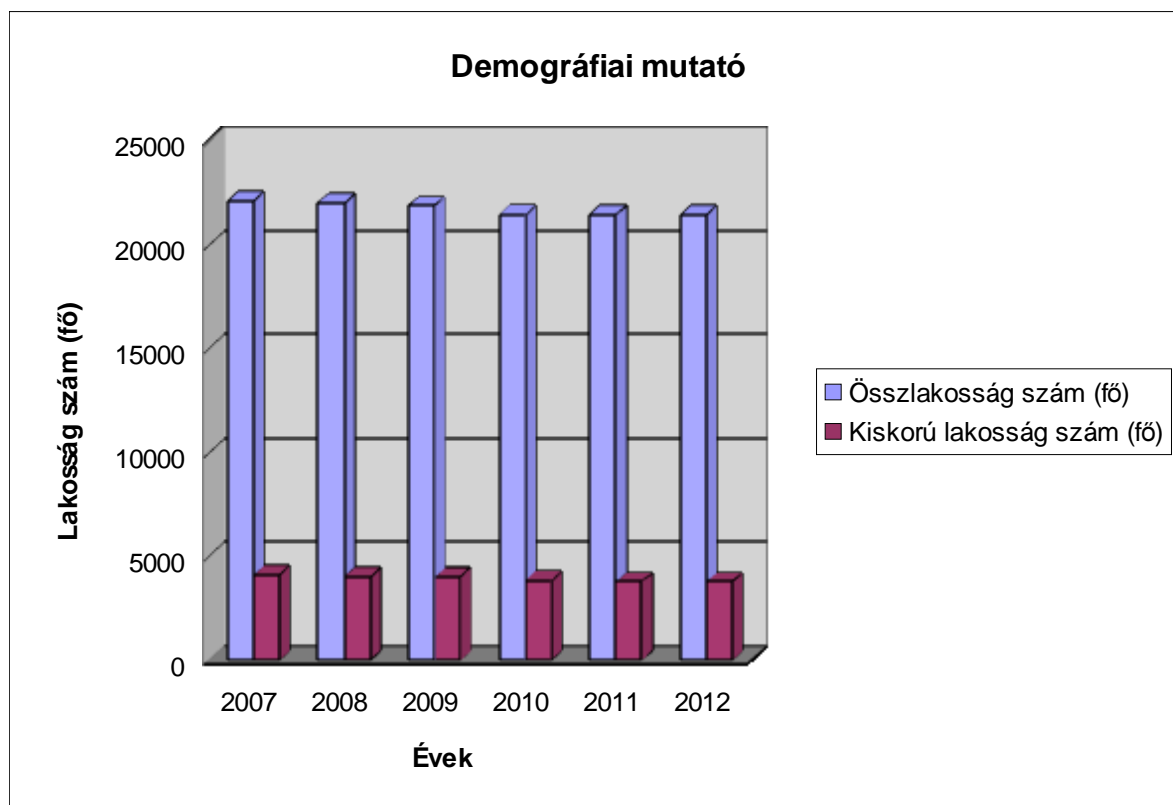
az önkormányzat 2012. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

Hatvan Város Önkormányzatának 2012. január 1. és 2012. december 31. napja közötti időszakban végzett gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenysége a hatályos jogszabályok szerint.

1. A település demográfiai mutatói különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

Hatvan város állandó lakosainak száma 2012. december 31-i legyűjtés alapján 21456 (2010-ben 21487 fő), ebből 0-18 éves korosztály közötti kiskorúak száma 3778 fő.

A népesség adatai az elmúlt években az alábbiak szerint változtak:

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

Az Önkormányzat a kötelező feladatain túlmenően önként vállalt feladatként:

- a. teljes összegű tankönyvtámogatást biztosít minden általános iskolás gyermek részére
2012. évben: 931 gyermeknek 23.585 eFt összegben;
- b. úszásoktatást biztosít
óvodai nagycsoportosok, általános iskolások (önkormányzat által fenntartott általános iskola és az Újhatvani Római Katolikus Általános Iskola tanulói) számára 2012. évben 1788 fő részére 27.013 eFt összegben;
- c. a felsőfokú tanulmányokat folytató hallgatók részére a Bursa-Hungarica ösztöndíj rendszeren keresztül nyújt támogatást, 2012. évben 29 hallgatónak 510 eFt összegben;
- d. helyi rendelet alapján Hatvan városban lakó újszülöttek részére életkezdési támogatást biztosít
2012. évben 60 gyermeknek 2.400 eFt összegben;
- e. nyári gyermekétkeztetést biztosít
2012. évben 125 gyermek állami támogatása: 1.241 eFt volt, az önkormányzat 2.271 eFt összegben biztosított támogatást;
- f. méhnyakrák elleni védőoltást biztosít
2012. évben 65 leány gyermeknek 2.984 eFt összegben;
- g. gyümölcs és iskolatej biztosítása az általános iskola 1-4. osztályos gyermekek számára
gyümölcs: 3.364 eFt,
iskolatej: 13.057 eFt összegben; (a feladathoz 4.032 eFt összegű támogatás érkezett)
- h. nyelvvizsga díjának visszatérítése, azon általános iskolások számára, akik a 8. osztály befejezéséig sikeres alapkörű C, bármilyen középkörű, vagy bármilyen felsőfokú nyelvvizsgát teszt
2012-ben 11 gyermek 239 eFt összegben;
- i. 2012. november 23. 2013. február 24-ig az óvodások, általános iskolások és középiskolások számára kedvezményes korcsolyázási lehetőség biztosítása.

Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

2.1. Pénzbeli ellátások

2.1.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény a gyermekeket kedvezmények igénybe vételére jogosítja, pl. 2012. évben bölcsődés és óvodás gyermekek, valamint az általános iskola 1-8. osztályos tanulói az étkezést térítésmentesen vehetik igénybe, évente két alkalommal pénzbeli támogatásra jogosultak.

A kedvezményt abban az esetben lehet megállapítani, ha a családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130 %-át, ha gyermeket egyedülálló, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy ha a gyermek tartósan beteg, vagy súlyosan fogyatékos, illetve nagykorúvá vált gyermek esetében, ha nappali oktatásban vesz részt, a 140 %-át, feltéve, hogy a család a vonatkozó jogszabályban meghatározott vagyonnal nem rendelkezik. Az öregségi nyugdíj legkisebb összege 2012. évben 28.500,- Ft, így az értékhatár 37.050,- Ft/fő, illetve 39.900,- Ft/fő volt.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma	
2011. év	2012. év
886 fő	842 fő

A két év adatainak összehasonlítása a létszám tekintetében csökkenést mutat.

Az elmúlt évben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre benyújtott kérelmek vonatkozásában 2 esetben került sor elutasításra, mivel kérelmező jövedelme magasabb volt a jogszabályban meghatározott értéknél.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény 9.802 eFt kiadást jelentett a 2012. évben, mely a központi költségvetésből visszaigénylésre került.

2.1.2. Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint. Havi összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 22%-a, 2012-ben 6.270,- Ft

Ilyen támogatás megállapítása iránt kérelem nem érkezett.

2.1.3. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás szabályait a gyermekvédelem helyi rendszeréről szóló 12/2008. (II. 29.) önkormányzati rendelet tartalmazza. E rendelet értelmében támogatást abban az esetben lehet megállapítani, ha a családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét, a gyermeket egyedül nevelő szülő, illetve 3 vagy több gyermeket nevelő, illetve tartósan beteg gyermeket nevelő család esetében a 120 %-ot, nyugellátásban részesülő szülő esetében a 110 %-ot. A 2012. évben támogatásban 176 gyermek részesült, e célra felhasznált összeg 1.134 eFt volt.

A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapításra benyújtott kérelmek közül 2 esetben került sor elutasításra, mivel a kérelmek a jogszabályi előírásnak nem feleltek meg.

2.1.6. Óvodáztatási támogatás

2008. július 1-től új jogintézmény került kialakításra és beépítésre a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvénybe óvodáztatási támogatás elnevezéssel.

A települési önkormányzat jegyzője annak a szülőnek, akinek gyermeke gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, illetve halmozottan hátrányos helyzetűnek minősül és a gyermekét negyedik életévének betöltése előtt beíratta az óvodába, továbbá gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról pénzbeli támogatást folyósít.

Halmozottan hátrányos helyzetűnek minősül – a szülő nyilatkozata alapján - az a gyermek, akinek szülei gyermekük három éves koráig legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen.

A pénzbeli támogatás összege: 2012. évben gyermekenként első alkalommal 20.000,- Ft, ezt követően esetenként és gyermekenként 10.000,- Ft. 2012-ben 10 gyermek után került 20.000,- Ft (összesen: 200 eFt), második alkalommal 31 gyermek után került 10.000,- Ft (összesen: 310 eFt) kifizetésre, mely visszaigénylésre került.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt, és az óvodáztatási támogatást tehát a központi költségvetés terhére folyósította az önkormányzat.

2.2. Természetbeni ellátások

2.3. A gyermekétkeztetés megoldásának módjai, a kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

A gyermekétkeztetésről Hatvan Város Önkormányzata a gyermekvédelmi törvényben előírt normatív kedvezmények útján gondoskodott. Az önkormányzat fenntartásában működő bölcsőde saját konyhával biztosítja a gyermekek étkeztetését. Az önkormányzat - a fenntartásában működő óvodák, általános iskolák és a Damjanich János Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium vonatkozásában - a Hatvani Városgazdálkodási Nonprofit Közhasznú Zrt. által működtetett konyha által elkészített ételt kiszállítással – helyszínen melegítő konyhas rendszerrel - biztosítja a gyermekek étkeztetését. (A Bajza József Gimnázium és Szakközépiskolában, valamint a Széchenyi István Rónai Katolikus Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskolában nem részesülnek a diákok étkeztetésben.)

A gyermekétkezésben résztvevő gyermekek és tanulók – a középiskolai létszámban a 18 éven felüli fiatal felnőttek is vannak - **2012. év normatív elszámolása** az alábbiak szerint alakult

Étkező gyermekek száma				
Bölcsőde	Óvoda	Általános iskola	Középiskola	Összesen
62	708	868	17	1655

Étkezés típusa	Bölcsőde	Óvoda	Általános iskola	Középiskola	Összesen
Teljes térítést fizet	42	472	403	15	932
50%-os kedvezményben részesül	8	92	161	0	261
100%-os kedvezményben részesül	12	144	304	2	462
Mindösszesen	62	708	868	17	1655

A kollégiumi férőhelyek száma 100, az ellátást igénybe vevők száma: 25 fő, akik étkezést is kapnak. Ebből 100 %-os támogatásban 7 fő, 50 %-os kedvezményben 5 fő részesül.

Hatvan város területén működik még a Lesznai Anna Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és Szakiskola is, mely intézmény fenntartója a Heves Megyei Intézményfenntartó Központ. Az intézményben 86 gyermek étkezik, ebből 50%-os kedvezményben részesül 32 fő, 100%-os kedvezményben részesül 54 fő. Ezen intézménybe nemcsak hatvani lakosú gyermekek járnak és étkeznek, hanem a kistérségi településekről bejáró gyermekek is.

Hatvan város területén működik – de a fenntartó nem Hatvan Város Önkormányzata - középiskolai intézményként a Grassalkovich Antal Gyakorlatközpontú Szakközépiskola, Szakiskola és Felnőttek Általános Iskolája, valamint a Gróf Batthyány Lajos Alapítványi Gimnázium, Szakközépiskola és Szakiskola, mely iskolákban gyermekétkeztetés igénybevételére nincs lehetőség.

Hatvan városban működő közoktatási intézmények gyermekétkeztetését nemcsak hatvani gyermekek, tanulók, hanem a környező településekről bejáró gyermekek, tanulók is igénybe veszik. A fenti adatokban tehát az intézményekben étkezést igénybe vevő gyermekek létszáma található.

Szociális nyári gyermekétkeztetés

Hatvan Város Önkormányzata az elmúlt évben is vállalta, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek nyári étkeztetéséről gondoskodik.

2012. június 18-tól 2012. augusztus 31-ig 110 gyermek részesült szociális nyári gyermekétkeztetésben, melynek teljes költsége 2.930 eFt volt. A feladatra 2.344 eFt állami támogatást kaptunk.

Az igények felmérését a Szociális, Gyermekjóléti és Egészségügyi Intézmény Módszertani Gyermekjóléti Szolgálat, az étkezés zavartalan lebonyolítását a Hatvani Városgazdálkodási Nonprofit Közhasznú Zrt. végezte. A szülők a gyermekek ebédadagjait az újhatvani és óhatvani általános iskolák konyháján vehették át.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

A személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat részletesen a Gyvt., továbbá a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet szabályozza.

A városban a gyermekjóléti alapellátásoknak megfelelő intézményrendszer a jogszabályoknak megfelelően épül fel.

- Gyermekjóléti szolgáltatás
- Gyermek napközbeni ellátása
 - Bölcsőde
 - Óvoda
 - Iskolai napközi otthon
- Gyermek átmeneti gondozása
 - Helyettes szülői hálózat
 - Gyermek átmeneti otthona – Egri Kistérségi Többcélú Társulással kötött szerződés alapján egy gyermek részére

2012-ben a gyermek átmeneti gondozásába vételére (helyettes szülőhöz történő kihelyezés) egy gyermek esetében került sor.

A fenti feladatok ellátásának szervezése az alábbi formában történik:

Szociális, Gyermekjóléti és Egészségügyi Intézmény

- Bölcsődei ellátás
- Gyermekjóléti szolgáltatás
- Helyettes szülői hálózat

Önkormányzat és a Római Katolikus Egyházközség által fenntartott intézmények

- Óvoda (Újhatvanban: 4, Óhatvanban: 4)
- Iskolai napközi otthon (Újhatvanban: 1 önkormányzati fenntartású, 1 egyházi fenntartású, Óhatvanban: 3)

A gyermekjóléti feladatok közül a gyermek napközbeni ellátásában a nevelési, oktatási intézmények is közreműködnek (óvodai, iskolai napközi otthoni ellátás), melynek működését alapvetően a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény szabályozza. Az itt folytatott gyermekjóléti tevékenység szervesen kapcsolódik a közoktatási feladatokhoz. Az óvodák, iskolák vezetőivel és gyermekvédelmi felelőseivel kialakult és jól működik a jelzőrendszer. A gyermekjóléti szolgálatnak valamint a jegyzői gyámhatóságnak adott esetekben jelzéssel élnek.

A bölcsődei ellátás, a gyermekjóléti szolgáltatás és a gyermek átmeneti gondozása helyettes szülői hálózat terén végzett gyermekjóléti tevékenységet a Szociális, Gyermekjóléti és Egészségügyi Intézmény beszámolójának 2. melléklete tartalmazza.

6. A felügyeleti szervek részéről a gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai, megállapításai

A Heves Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatal 2012. évben a jegyzői gyámhatóságnál nem végzett ellenőrzést.

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységére vonatkozó ellenőrzés tapasztalatait a Szociális, Gyermekjóléti és Egészségügyi Szolgálat beszámolója tartalmazza.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyt. előírásai alapján

Az előző évekhez képest egyes ellátások tekintetében csökkent a támogatásban részesülő gyermekek, illetve családok száma. Remélhetőleg ez a tendencia tovább fog javulni.

A jövőre vonatkozóan elsősorban a különböző intézmények között hatékonyabb együttműködést szeretnénk erősíteni.

8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása, valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának és okainak bemutatása

A Hatvan Városi Rendőrkapitányság 2013. március hónapban adott tájékoztatást a 2012. évben végzett munkájáról Hatvan Város Önkormányzata Képviselő-testületének. A beszámoló tartalmazza a rendőrség bűn- és baleset megelőző munkáját. A bűnmegelőzési tevékenység keretében az elkövetővé, valamint az áldozattá válás megelőzésével, valamint a bűnalkalmak számának csökkentésével szeretnék csökkenteni a bűnesetek számát. A bűnmegelőzési munkában az állampolgárok életkorára figyelemmel csoportosítva lettek a feladatok és ez alapján került megszervezésre ezen tevékenység. A területen működő óvodákban és az általános iskolákban a D.A.D.A és az Iskola Rendőre Program keretében folyamatosan tájékoztatás nyújtanak a gyermekek részére. A gyermekek életkorának megfelelően játékos foglalkozás, vagy tanítás órában kapnak felvilágosítást a drogokról, annak hatásairól, a dohányzásról, az alkoholfogyasztásról.

Az időskorúak, az egyedülállók, a nők, a gyermek- és fiatalok, a hajléktalan, valamint a fogyatékossgal élő személyek a bűncselekmények elkövetése szempontjából potenciálisan veszélyeztetett csoportokat képeztek, ezért fokozott védelmükre több intézkedés történt.

A bűnmegelőzési célok és figyelemfelhívások az illetékességi területen működő helyi televíziókban, a Dió Rádióban, valamint önkormányzati kiadványokban, a Heves Megyei Hírlapban és Hatvan és környéke kistérségi információs folyóiratában, a Zagyva-völgye című lapban történő megjelentetéssel teljesítésre kerültek.

2012. évben a gyermekkorúak jellemzően lopás áldozatai voltak, mobiltelefonjukat, zsebpénzüket vagy esetenként értékesebb ruhadarabjaikat lopták el az iskolában, vagy útközben hazafelé.

Nyolc esetben volt gyermekkorú a bűncselekmény áldozata, legtöbb esetben különböző érték-tárgyak megszerzése volt a cél, továbbá szemérem elleni erőszak és megrontás bűncselekmények áldozatává is váltak 1-1 esetben gyermekkorú személyek.

Fiataikorúaknál nagyobb számban fordul elő zaklatás, garázdaság, illetve kiskorú veszélyeztetése bűncselekmény. Fiataikorúak sérelmére 17 esetben (2011-ben 29) követtek el bűncselekményt.

A Hatvani Rendőrkapitányságon 10 (2011. évben 19) esetben folytattak eljárást kiskorú eltűnése miatt. Egy-egy kiskorú esetében több eljárás is indult, mivel illetékességi területükön található Gyermekotthonból folyamatosan megszöktek.

2012. évben a családból eltűnt kiskorúakkal kapcsolatos eljárások voltak túlnyomó többségben, azonban a gyors reagálásnak köszönhetően 24 órán belül felkutatásra kerültek az eltűnt fiatal- és gyermekkorúak. A tapasztalatok azt mutatják, hogy az eltűnések hátterében családi konfliktus (kamaszkorból adódó pillanatnyi sértődöttség) rossz osztályzat állt. Ezekben az esetekben maguk a gyermekek sem gondolták végérvényesnek távozásukat az otthonukból.

Az ORFK megelőzési programja a tanév során összeforrott az iskola rendőre programmal. 8 általános iskolában több mint 490 gyermeket oktattak ki a kerékpáros és gyalogos közlekedés szabályairól és jelentőségéről. 2012. szeptember hónapban egy alkalommal óvoda is bevonásra került.

A hatvani Napsugár óvodában a MBB közreműködésével 3 db elektromos hajtású gyermek autóval megkezdték az óvodások közlekedésre való nevelése.

A közbiztonsági és beleset megelőzési céllal iskolakezdéskor és az azt követő egy hónapban folyamatos rendőri jelenlétet biztosítanak az általános iskolák közvetlen környezetében.

A családon belüli erőszak és áldozatvédelem területein végzett prevenciós tevékenység keretében tájékoztató és jogpropaganda előadások megtartására került sor a társszervek munkatársainak, pedagógusoknak, védőnőknek, a családsegítő szolgálat dolgozóinak bevonásával. A gyermekvédelmi szervekkel, valamint a problémakörrel érintett civil szervezetekkel napi kapcsolatban voltak a rendőrhatalóság kollégái. Konkrét ügyekben részt vettek az esetmegbeszéléseken.

Gyermekkorú, fiataikorú szabálysértők, bűnelkövetők esetében minden alkalommal a rendőrség a gyermekjóléti szolgálatot, valamint a települési önkormányzat jegyzőjét értesíti, aki a védelembé vételi eljárást lefolytatja.

9. Az önkormányzat és a civil szervezetek együttműködése

Hatvan városban a Polgárőrség a Rendőrkapitánysággal együtt a bűnmegelőzésben vesz részt. A Nyitott Ház Közhasznú Alapítvány a gyermekek, és fiatal felnőttek szabadidejének hasznos, és tartalmas eltöltését, programok szervezését segíti. Tevékenységüket az Önkormányzat különböző helyszínek ingyenes biztosításával segíti. A Kábítószerügyi Egyeztető Fórum a drogprevencióban, valamint a Fehér Gyűrű Közhasznú Egyesület Áldozatvédelmi Irodája pedig a bűncselekmények áldozatainak nyújt segítséget.

Ezen szervek a jelzőrendszerben is működnek, a látókörukbe került problémát az alapellátást ellátó gyermekjóléti szolgálat felé jelzik.

H a t v a n , 2013. április 16.

dr. Szikszai Márta
jegyző

BESZÁMOLÓ

**SZOCIÁLIS, GYERMEKJÓLÉTI ÉS EGÉSZSÉGÜGYI
SZOLGÁLAT**

**GYERMEKJÓLÉTI ALAPELLÁTÁST NYÚJTÓ
SZERVEZETI EGYSÉGEINEK
2012. ÉVI MUNKÁJÁRÓL.**

BEVEZETÉS

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdésében foglaltak alapján a helyi önkormányzatoknak minden évben átfogó értékelést kell készíteniük a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladataik ellátásáról.

Hatvan Városban a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások közül a **gyermekjóléti szolgáltatás** és a **bölcsődei ellátás** a Szivárvány Szociális, Gyermekjóléti és Egészségügyi Intézmény gyermekjóléti alapfeladatai közé tartozik.

A gyermekjóléti szolgáltatást az intézmény **Gyermekjóléti Szolgálat**a, a bölcsődei ellátást az intézmény két telephelyén működő **Bölcsődéje** biztosítja az igénybevevők részére. 2012-ben az intézmény neve Szociális, Gyermekjóléti és Egészségügyi Szolgálatra módosult. Új szervezeti egységek kerültek kialakításra és fenntartói döntést követően az év elején visszavonásra került a Szolgálat módszertani feladatellátása.

Az alábbiakban a Gyermekjóléti Szolgálat és a Bölcsőde 2012. évi munkájáról számolunk be a jogszabályi előírásoknak megfelelő tartalommal.

1. Gyermekjóléti szolgáltatás

1.1. A szolgáltatás biztosításának módja

Hatvan Városban 1997-től működik gyermekjóléti szolgálat. Az alapellátás mellett Szolgálatunk 2000-től 2011-ig módszertani feladatokat is ellátott Heves megyében. A kezdetektől fogva a feladatellátás közös igazgatású, többcélú intézményi formában történt, önálló szakmai és szervezeti egységként működő gyermekjóléti szolgálat formájában. (2005 – 2007. között a Napsugár Gyermekjóléti Intézmény keretein belül, 2008-tól újra a Szivárvány Szociális, Gyermekjóléti és Egészségügyi Intézmény szervezeti egységeként.)

A szolgáltatás ellátási területe alapellátás tekintetében 2008-ig Hatvan Város közigazgatási területére terjedt ki. 2008-tól a működési terület kibővült Boldog, Csány, Kerekharaszt és Nagykökényes településekkel, ahol a Szolgálatunk által biztosított gyermekjóléti szolgáltatás meghatározott napokon, helyben érhető el.

A 2012. évi szervezeti átalakítás érintette a gyermekjóléti szolgáltatást is. Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat néven, egy szervezeti egységbe, közös szakmai irányítás alá került a Családsegítő Szolgálat és a Gyermekjóléti Szolgálat.

Jelen Beszámolónk csak a Hatvanban végzett gyermekvédelmi munkánkat mutatja be, de a Szolgálat által ellátott másik négy település vezetői részére is elkészítettük a 2012. évi Beszámolókat, amelyek segítségével áttekinthetik a településeiken élő gyermekek helyzetét.
(A Beszámoló 1.sz mellékletében a teljes ellátási területünk igénybevételi adatai találhatók.)

A feladatellátás személyi feltételei:

2012-ben a Gyermekjóléti Szolgálat személyi állományában több változás is történt. A korábbi információkkal ellentétben még sem került országosan kiépítésre az iskolai szociális munka szervezete, így a Szolgálatunknál lévő *iskolai szociális munka szaktanácsadói* munkakör kiüresedett és megszüntetésre került. A módszertani feladatellátás visszavonása maga után vonta a *módszertani tanácsadói* státusz megszüntetését. Az új szervezeti egységben a közös szakmai irányítás miatt feleslegessé vált a *szolgálatvezetői* munkakör.

A Gyermekjóléti Szolgálat átszervezést követő állományi létszámát az alábbi táblázat tartalmazza:

Főállások:

Munkakör	Létszám	Képesítés
A szakmai munka irányítását a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatnál mind két szakmai csoportnál közösen 1 fő szakvizsgázott szociális munkás végzettségű szolgálatvezető látja el.		
vezető családgondozó	1 fő	szakvizsgázott szociális munkás
családgondozók	5 fő (ebből 2 fő kistérségi feladatokat lát el)	szociálpedagógus (3fő) szociális munkás (1fő) óvodapedagógus (1fő)
családgondozó asszisztens	1 fő	gyermek és ifjúságvédelmi ügyintéző
Megbízásos jogviszony:		
Munkakör	Létszám	Képesítés
jogi tanácsadó	1 fő (heti 10 órában)	jogi végzettség
pszichológus	1 fő (heti 15 órában)	orvos, pszichoterapeuta
fejlesztő pedagógus	1 fő (heti 20 órában)	fejlesztő pedagógus

Tárgyi feltételek

Gyermekjóléti Szolgálatunk minden olyan tárgyi eszközzel rendelkezik, amelyek szükségesek a feladat ellátásához (önálló telefonvonalak, fax, fénymásoló, számítógépek, laptop, projektor). Az ügyfelek fogadására két helyiség áll rendelkezésre. Az iratokat zárható iratszekrényben tároljuk.

Az év végén a járási hivatal felállítása miatt intézményünk Balassi Bálint úton lévő székhelye új székhelyre költözött. Mivel a Gyermekjóléti Szolgálat is a székhelyen került elhelyezésre így a székhely változás a Gyermekjóléti Szolgálatot is érintette.

Hatvan Város Önkormányzata a központi fekvésű, Kossuth tér 15. szám alatt található épületet bérli az intézmény számára, amelyben korábban a Takarékszövetkezet működött. Az épület sajátosságából adódóan az ügyfelek részére információs pult működtetését vezettük be. Ennek lényege, hogy az intézménybe érkező ügyfeleket egy ügyeletes munkatárs fogadja, aki aztán a megfelelő szakemberhez irányítja a segítség kérőt.

1.2. A szolgáltatás működésének tapasztalatai

A 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet szabályozza a gyermekjóléti szolgálatok feladatait az alábbi szempontok szerint:

1. A gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése
2. A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése
3. A gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése
4. A családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének elősegítése, ill. utógondozása

1. A gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése érdekében végzett tevékenység

A Szolgálat munkatársai családgondozás keretében, illetve az 1-2 találkozást igénylő tanácsadás alkalmával folyamatosan tájékoztatást adnak azokról a jogokról és ellátásokról, amelyek kapcsolatosak a gyermek testi, lelki egészségének biztosításával és a családban történő nevelkedés elősegítésével. A felvilágosításon túlmenően szükség szerint a hatékony ügyintézésben is támogatják a szakemberek a szülőket, mely az egyszerűbb nyomtatványok kitöltésétől a bonyodalmasabb államigazgatási eljárásokig terjednek, valamint az érdekérvényesítésben biztosított segítségnyújtást is jelenthet.

A módszertani feladatok megszüntével sokkal nagyobb hangsúlyt tudtunk fektetni a csoportokkal végzett szociális munkára. A táborozás, kirándulások, kézműves foglalkozások és egyéb programjaink jó lehetőséget nyújtottak a bizalom légkörének kialakításához és a családok működésének jobb megismerésére. A településen megszervezett tömegrendezvényeken meghívás alapján szívesen csatlakoztunk, hiszen a lakosság körében ezek növelik az ismertségünket és ezáltal segíti a potenciálisan veszélyeztetett gyermekek elérését. A 2012-es év folyamán 27 szabadidős programunkon kb. 400 gyermek vett részt. (A programokról készült fényképek az 1. sz. mellékletben találhatók.)

Több éves hagyomány Hatvanban, hogy a város megszervezi a hátrányos helyzetű általános iskolás korúak számára a nyári gyermekétkeztetést. Szolgálatunk az érintettek körében igényfelmérést végzett, melynek eredményeképpen **103** gyermek részesült június 15. és augusztus 31. között hétköznapiokon meleg ebédben. Az ételosztás a településen két helyszínen történt: a Kodály Zoltán Általános Iskolában és az újhatvani Szent István Általános Iskolában.

Családon belüli erőszak miatt, illetve a lakhatás elvesztése okán egy gyermeket kellett az év folyamán helyettes szülőhöz kihelyeznünk, valamint egy anyát gyermekeivel együtt családok átmeneti otthonába javasoltuk elhelyezni. Örökbefogadás intézéséhez nem kérték Szolgálatunk segítségét. Szociális válsághelyzetben **3** anyát gondoztunk alapellátás keretében. A gyermekjóléti szolgáltatás gondozási tevékenységével önmagában is sok esetben bűnmegelőzési tevékenységet folytat, valamint a rendőrségi jelzéseket követő egyéni esetkezeléssel igyekszünk a bűnismétlést megelőzni. A mélyszegénységben élő családok gyermekei fokozottan ki vannak téve a kriminalizálódás veszélyének! Itt említjük meg a *Bódi Tamás* családgondozó által végzett áldozatvédelmi munkát. A Fehér Gyűrű Közhasznú Egyesülettel, illetve a Megyei Igazságügyi Hivatallal szorosan együttműködve **40 ügyben** járt el az év során. A segítségnyújtás pszichés és anyagi értelemben egyaránt elérhető a járás területén. *(A bűncselekményt vagy szabálysértést elkövetett gyermekek gondozásáról adat a statisztikai részben található.)*

A gondozási és tanácsadási tevékenységen kívül Szolgálatunkat folyamatosan megkeresik államigazgatási szervek, leginkább gyámhatóságok, környezettanulmányok elkészítésével kapcsolatosan. Jogszabály alapján, magántanulóság engedélyezése ügyében a közoktatási intézmények szintén rendszeresen megkeresik Szolgálatunkat véleménynyilvánítás céljából.

2. A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében folytatott tevékenység

A 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet értelmében a gyermekjóléti szolgálat a településen észlelő- és jelzőrendszert működtet, mely figyelemmel kíséri a gyermekek életkörülményeit, szociális helyzetét és kezdeményezi szükség esetén a gyermekjóléti szolgáltatást, súlyos esetben a hatósági beavatkozást.

A Szolgálathoz érkező írásos jelzések száma erősen emelkedő tendenciát mutat, csak úgy mint a jelzett problémák súlyossága. Leggyakrabban a közoktatási intézmények és a gyámhatóság jelez veszélyeztetettséget, vagy annak gyanúját. A jelzéseken túlmenően a gondozási folyamat során végig szükségesnek mutatkozik az együttműködés a partnerintézmények között, mely a statisztikai adatokat figyelembe véve intenzívnek mondható.

A családgondozók forgalmi adatai szerint a kontaktszám közel felét a jelzőrendszer tagjaival történő konzultáció tette ki. Öröndetes folyamat a civil szervezetek megerősödése, melynek jótékony hatását szociális és gyermekvédelmi területen is érzékeljük. Folyamatos és kölcsönösen előnyös, rendszeres együttműködést folytatunk az alábbi civil és karitatív szervezetekkel:

- ❖ Máltai Szeretetszolgálat
- ❖ Újhatvani és Óhatvani Karitasz
- ❖ Vöröskereszt
- ❖ Fehér Gyűrű Áldozatvédelmi Közhasznú Egyesület
- ❖ három felekezet egyházközségével
- ❖ Nyitott Ház Alapítvány
- ❖ Hegymenet Klub

Az összefogással az erőforrások megsokszorozódtak és az adományokat hatékonyabb és igazságosabb módon tudtuk elosztani.

A rendszeres személyes konzultációkon kívül hat alkalommal hívtunk össze vagy vettünk részt *szakmaközi megbeszélésen* az ellátott településeken, melyek során egy speciális, gyermekeket veszélyeztető problémakört tekintettünk át. Három ügyben a szülők bevonásával esetkonferenciát tartottunk, melyek a veszélyeztető tényezők definiálásában, illetve a probléma megoldásához vezető lépések megtervezésében nyújtanak hatékony segítséget. Mind az öt településen március 31. előtt lebonyolította Szolgálatunk a jelzőrendszer működését áttekintő szakmai tanácskozást.

Összességében megfelelőnek tartjuk a jelzőrendszer működését az öt településen, azonban a folyamatos karbantartás és a további finomhangolás szükséges.

3. A gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében végzett tevékenység

Ebben a tevékenységi körben a korábbi évekhez hasonlóan alig van olyan család, aki önként kérné a segítségünket. Döntően a jelzőrendszer tagjaitól jövő írásos értesítést követően vesszük fel az érintettekkel a kapcsolatot. A családgondozóknak a legkisebb beavatkozás elvének tiszteletben tartásával, türelmes érzékenységgel kell a problémát feltérképeznie és az adekvát segítséget felajánlania, majd ezt követően egy gondozási-nevelési tervben rögzíteniük az együttműködési megállapodást. A legjobb szándékunk ellenére is sokszor csak a passzív elfogadásig jutunk el, sőt, **56 esetben** az együttműködés hiánya miatt jegyzői határozatban foglalt védelembe vétel alkalmazásával kellett gondoznunk a családot.

Egy 2012-es jogszabályváltozás következtében az iskoláztatási támogatás (korábban családi pótlék) szüneteltetése helyett felfüggesztéssel sújtották azokat a szülőket, akiknek gyermekei az 50 óra igazolatlan hiányzást meghaladták. Ez azt jelentette, hogy a családgondozók eseti gondnoki kinevezése folyamatosan megszűnt, mivel az iskoláztatási támogatás természetben biztosított formája ezen ügyekben nem lehetséges.

Két általunk gondozott család ügyében kezdeményeznünk kellett a jegyzői gyámhatóságnál a családi pótlék természetbeni folyósítását, mivel a gyermekek alapvető szükségleteinek kielégítését láttuk súlyosan veszélyeztetettnek. A korábbi években még nem merült fel ezen intézkedés kezdeményezésének szükségessége.

2012-ben alapellátás keretében vagy védelembe vétel mellett **326 gyermeket** (185 család) gondozott Szolgálatunk.

4. A családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének elősegítése, illetve utógondozás

A jogszabálynak megfelelően a gyermekjóléti szolgálat a családjából kiemelt kiskorúak szüleit a gyámhivatal által elfogadott gondozási terv alapján támogatja, annak érdekében, hogy újra képesek legyenek nevelni gyermekeiket. Mindez a gyermek vérszerinti családban nevelkedési jogának érvényesítéséből fakad. A tárgyév során **20 gyermek** szüleit gondozta Szolgálatunk, azonban nem volt olyan eset, melyben visszahelyezhető lett volna a kiskorú. Ebből következik, hogy 2012-ben nem volt 18 év alatti utógondozott a Szolgálat nyilvántartásában.

Sajnálatos módon az átmeneti gondozásban lévő gyermekek szüleinek együttműködési hajlandósága többnyire nincs meg, vagy a megfelelő lakhatás biztosítása jelen állapotában nem látszik lehetségesnek. Sok esetben a kívánatos mértékű kapcsolattartás szülő és gyermek között sem valósul meg. A gyermekvédelmi szakellátás és az alapellátás között az információáramlás megfelelő, az előírt adatlapok útján, telefonon és személyes találkozások alkalmával rendszeresen konzultálunk egymással.

A családgondozó szakmai életében minden javaslatétel a kiemelésre érzelmileg nagyon megterhelő. Alapos mérlegelést igényel annak eldöntése, hogy a családjában veszélyeztetett-e jobban a gyermek, vagy a szakellátás keretében, ha annak célja nem érvényesül. A kb. 14 év fölötti gyermekek nagy százaléka folyamatos szökésben van!

A Gyermekjóléti Szolgálat tevékenysége a számok tükrében:

Lakosságszám: **21450 fő**

18 év alattiak száma: **3778 fő**

1. A gyermekjóléti Szolgálat gondozási tevékenysége (tárgyév) *Nem halmozott adat!*

Gondozási típus	Alapellátásban történő gondozás	Védelemben vétel	Utógondozás, szakellátásból kikerült	Ideiglenes hatállyal elhelyezett	Átmeneti nevelt	Tartós nevelt	Összesen
Összesen	159	36	-	1	18	-	214
Ebből: leány	76	12	-	1	7	-	96
Családok száma	95	27	-	1	12	-	135

Tanácsadás keretében ellátottak száma (1-3 találkozást igénylő esetek): **493**

2. 2012. 01. 01-jén gondozásban lévők: **118**
2012-ben gondozásba vett: **96**
2012-ben lezárt esetek: **64**
2012. 12. 31-én gondozásban lévők: **150 gyermek, 132 család**

3. Gyermekjóléti szolgáltató tevékenység a kezelt probléma típusa szerint (tárgyév)

Megnevezés	Kezelt problémák száma (halmozott)
Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő stb.)	98
Gyermeknevelési	49
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	24
Magatartászavar, teljesítményzavar	103
Családi konfliktus (szülők egymás közti, szülő-gyermek közti)	52
Szülők vagy család életvitele	51
Szülői elhanyagolás	48
Családon belüli bántalmazás (fizikai, szexuális, lelki)	9
Fogyatékoság, retardáció	2
Szenvedélybetegségek	13
Összesen	449

4. Forgalmi adatok

- családlátogatások száma: **805**
személyes konzultációk száma: **2173**
telefonos konzultációk száma: **1502**
összesen: **4480**

5. A jelzőrendszer által küldött jelzések száma (tárgyév) Halmazott adat!

Megnevezés	Küldött jelzések száma
Egészségügyi szolgáltató	15
Ebből: védőnői jelzés	11
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgálat	14
Napközbeni kisgyermek ellátást nyújtók	-
Átmeneti gondozást biztosítók	2
Menekülteket befogadó állomás, menekültek átmeneti szállása	-
Közüoktatási intézmény	69
Rendőrség	8
Ügyészség, bíróság	-
Pártfogó felügyelet	-
Társadalmi szervezet, egyház	1
Áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezet	1
Állampolgár	46
Önkormányzat, jegyző, gyámhivatal	74
Munkaügyi hatóság	-
Összesen	241

6. A gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységének adatai (tárgyév)

Megnevezés	Szakmai tevékenységek száma (halmazott)
Információnyújtás	1425
Segítő beszélgetés	1029
Tanácsadás	493
Hivatalos ügyekben való közreműködés	403
Családlátogatás	712
Közvetítés más szolgáltatásba	55
Tárgyaláson való részvétel	58
Elhelyezési értekezleten, illetve tárgyaláson való részvétel	3
Pszichológiai tanácsadás	87
Jogi tanácsadás	111
Fejlesztőpedagógusi ellátás	193
Konfliktuskezelés	-
Szakmaközi megbeszélés	6
Esetkonferencia	2
Örökbefogadással kapcsolatos intézkedés	-
Adományozás	92
Szociális válsághelyzetben lévő várandós anya gondozása	3
Összesen	4672

A gyermekjóléti szolgáltatás keretében nyújtott szaktanácsadások adatai:

A családgondozás, valamint az 1-2 találkozás alatt kezelhető problémák megoldásában nagy segítséget jelentenek azok a szakemberek, akik szolgáltatásaikkal támogatják a családokat. Segítségüket nem csak a hatvani lakosok vették igénybe, hanem Boldogról, Csányról, Kerekharasztról és Nagykökényesről is felkeresték őket. A családgondozók és a szolgáltatást nyújtó szakemberek szoros munkakapcsolatban állnak, tevékenységükkel kölcsönösen támogatják egymást. Kapacitásuk teljes mértékben kihasznált volt 2012-ben.

1. ***Pszichológiai tanácsadás***

Dr. Németh Csilla orvos-pszichoterapeuta havonta három alkalommal, 5 vagy 6 órában praktizál a Szolgálatlalt kötött szerződés értelmében. A szolgáltatás elsősorban a gyermekekre koncentrál, de a szülők nevelési és párkapcsolati problémákkal is gyakran kérnek időpontot a tanácsadásra. A doktornő nagy hangsúlyt fektet a terápiás kapcsolat iránti motiváció felkeltésére, ennek érdekében időnként a családgondozóval közösen keresik fel a szülőket és a gyermekeket otthonukban. *Dr. Németh Csilla* a 2011-2012-es iskolai év tavaszi félévében *Szebeni Violával* közösen a Nevelési Tanácsadóban szülők számára szervezett csoportot. *Dr. Németh Csilla* az év során **87** emberrel létesített terápiás kapcsolatot.

2. ***Jogi tanácsadás***

Dr. Gyenes Edina ügyvéd heti 2 órában fogadja előre egyeztetett időpont alapján ügyfeleinket. Sokféle jogi problémával keresik meg őt, leggyakrabban család-és polgárjogi ügyekben. Képviselő vagy okiratok megszerkesztését korlátozott lehetőségeink miatt nem tudunk vállalni. A jogász nem csak ügyfeleinknek, hanem a családgondozóknak is sok segítséget nyújt az esetvezetésekhez. 2012 folyamán **111** ember kért jogi tanácsadást.

3. ***Fejlesztőpedagógus***

2012-ben **193 órában 23 tanuló** igényelt ilyen irányú segítséget *Nagyné Bozorádi Katalintól*. A személyre szabott órák egy része nem csak a részképesség zavarait korrigálja, hanem sokszor korrepetálás jellegűek. Az alacsony motiváltság miatt sajnos sok segítségre szoruló, tanulási nehézségekkel küzdő gyermek nem tud, nem akar élni a felkínált lehetőséggel. Igen népszerű az augusztus hónapban szervezett pótvizsgákra történő felkészítés.

2. A gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása, az ellátás igénybevétele és az ezzel összefüggő tapasztalatok.

A 0-3 éves korú gyermekek napközbeni ellátását intézményünk két telephelyen (Hajós Alfréd úton és Mohács úton) működő Bölcsődéje biztosítja a rászorulóknak részére. A Hajós Alfréd úton **84**, a Mohács úton **24** férőhely áll rendelkezésre.

A 108 férőhely 2012-ben elegendőnek bizonyult arra, hogy a jelentkező igényeket ki tudjuk elégíteni.

- **A feladatellátást végző szakemberek száma:**

Hajós Alfréd úti Bölcsőde

1 fő bölcsődevezető

1 fő ételmezésvezető/adminisztrátor

13 fő kisgyermeknevelő

4 fő technikai dolgozó

2,5 fő konyhai dolgozó

Mohács úti Bölcsőde

1 fő vezető kisgyermeknevelő

4 fő kisgyermeknevelő

2 fő technikai dolgozó (takarítási és konyhai feladatok)

Összesen: 28,5 fő

A múlt évben a bölcsődei ellátást végzők személyi állományában sok változás történt. Egy kisgyermeknevelő és egy technikai dolgozó más munkahelyre távozott, három fő nyugdíjba vonult, és két kisgyermeknevelő tartós táppénzes állományban volt. A bölcsődevezetésnek komoly gondot okozott a kiesett dolgozók megfelelő szakemberekkel történő pótlása és a zavartalan feladatellátás biztosítása.

- **A Bölcsőde tárgyi feltételeinek változása**

2012-ben mind két telephelyen több kedvező változás is történt a feladatellátás tárgyi feltételeiben. *(Ehhez a fenntartó Hatvan Város Önkormányzata, a Bölcsőde mellett működő Alapítvány, a LEONI és a TESCO Áruház is hozzájárult.)*

- Udvari játékok kihelyezése mind két telephelyre.
- Szobai játékok beszerzése mind két telephelyre.
- Kerítés csere mind két telephelyen.
- Tálaló-kocsi beszerzése a Hajós Alfréd úti telephelyre.

Intézményi felújítás keretében a Mohács úton a pince és a vizesblokk került korszerűsítésre, valamint az udvar térkövezése készült el.

A Hajós Alfréd úti Bölcsődében a bejáratí ajtó cseréje történt 2012-ben.

- **A bölcsődei ellátás forgalmi adatai:**

Férőhelyek száma	108
Lehetséges gondozási napok száma	24840
Teljesített gondozási napok száma	15616
Normatíva szerinti ellátotti létszám (15616:251)	62
Nyitvatartási napok száma	230
Bölcsődét igénybe vevők száma 2012. évben	163
Csoportok száma	8
Ellátotti létszám május 31-i állapot szerint	101
Életkori bontás:	
12-17 hó	2
18-23 hó	5
24-29 hó	28
30-35 hó	32
36 hónaposnál idősebb	34
Kedvezményben részesülők	
50 %-os térítési díj kedvezményben részesülők	7
100 %-os térítési díj kedvezményben részesülők (rendszeres gyermekvédelmi kedvezményi jogosultság miatt)	12

- **Bölcsődei programok, rendezvények:**

- ❖ Az év első eseménye a gyermekek számára a **farsang**. A gyermekek jelmezekbe bújva, szüleikkel közösen töltötték a délelőttöt a Bölcsődében.
- ❖ A **tavaszcím** 2012-ben „munkával telt”. A gyerekek a kisgyermeknevelők segítségével hagymát ültettek, amit aztán gondosan nevelgettek, majd a saját termést uzsonnára jóízűen elfogyasztották.

- ❖ A **húsvétot** nyuszi simogatással várták minden csoportban. Nagy élményt jelentett a gyerekek számára az élő állattal való találkozás.
- ❖ A Bölcsődében az egyik legnépszerűbb program a **gyermeknap**. 2012-ben is igyekeztünk sokszínű programot biztosítani gyermekeknek, szülőknek egyaránt. Az idei gyermeknapot saját készítésű „kakasos nyalóka” tette még felejthetetlenebbé.

- ❖ Ebben az évben is kiemelt figyelmet fordítottunk a gyermekek **mozgásfejlesztésére**. A TÁMOP pályázat keretében 2011-ben megkezdett „Mocorgó” mozgásfejlesztő foglalkozásokra 2012-ben is heti rendszerességgel került sor.
- ❖ **Bölcsődekóstolgató** néven augusztusban nyílt napot rendeztünk az újonnan beíratott gyermekek és szüleik részére, amikor közelebbről is megismerkedhettek a Bölcsődével, ahová szeptembertől járnak. Az új gyermekek **beszoktatása** most is szeptember első hetétől indult.
- ❖ Az év vége még két jelentős programot tartogatott bölcsődéseink számára. Nagy örömet okozott, hogy a Városi **Mikulás** most először látogatott el a Bölcsődébe és ajándékot is hozott a kicsiknek.

A hagyományos **karácsonyi teadélután** különlegessége pedig az volt, hogy a Bölcsődei Alapítvány ajándékai mellett, a Képe Autószalon is meglepetéssel kedveskedett minden csoportnak.

Az év kiemelt feladata volt **a sajátos nevelési igényű gyermekek** bölcsődében történő fejlesztésének megszervezése és beindítása.

A feladatellátás adminisztrációs teendőit követően *Szakmai napot* szerveztünk, amire meghívtuk a környező településeken dolgozó társszakmák szakembereit. Ezen a rendezvényen szakmai előadásokat hallhattunk a korai fejlesztés jelentőségéről és eredményeiről. Ugyancsak a korai fejlesztés beindítását segítette, hogy képzési helyszínt biztosítottunk a Hajós Alfréd úton az *„Átlagtól eltérő fejlődésű gyermekek felismerése, kezelése a bölcsődében”* című tanfolyamnak, amelyen 10 fő kisgyermeknevelőnk vett részt.

Szeptembertől indítottuk be a korai fejlesztést. A 2012/13-as nevelési évben a Szakértői Bizottság 3 kisgyermek esetében jelölte meg a Bölcsődét a korai fejlesztés helyszínéül.

Kisgyermeknevelőink lelkesen kapcsolódtak be az új feladatokba és nagyon jó szakmai kapcsolatot alakítottak ki a fejlesztő szakemberekkel. A szülők visszajelzései pozitívak voltak és a fejlesztő szakemberek is úgy ítélték meg, hogy a bölcsődei ellátás határozottan támogatja a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlődését.

Sajnálatos, hogy éppen csak elindult az ellátás, amikor is egy jogszabályi változást értelmében december 31-ig törölni kellett a korai fejlesztést a bölcsőde alaptevékenysége közül.

Októbertől szombatonként újra indult **a játszóházi szolgáltatás**. Elsősorban a bölcsődés korú, de bölcsődébe még nem járó gyermekeket céloztuk meg, hogy legyen lehetőségük életkoruknak megfelelő játékeszközök használatára.

A szolgáltatás iránti érdeklődés jónak mondható, alkalmanként 10-18 fő vett részt a játszóházban.

Ebben az évben is megrendeztük **a Bölcsődék Napját**, ahol a „Gondoskodó Kezek” díjat Ferenc Tamásné kisgyermeknevelő és Zimányiné Fagyal Katalin élelmezésvezető kolléganőink vehették át.

A korábbi évekhez hasonlóan 2012-ben is készítettünk **elégedettségi felmérést** a szülők körében, amelynek eredménye *a 3. sz. mellékletben olvasható*.

3. Gyermek átemetel elhelyezésének biztositása, igénybevétele, tapasztalatai

A gyermek átemetel gondozásának formái közül Városunkban a **helyettes szülői ellátást** egy fő helyettes szülő két férőhelyen biztositja. A helyettes szülő munkáját a Gyermekjóléti Szolgálat családgondozói segítik. *2012-ben helyettes szülőhöz történő elhelyezésre egy gyermek esetében került sor.*

4. A felügyeleti szervek által végzett szakmai ellenőrzések

- **Gyermekjóléti Szolgálatunknál** a Heves Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala 2012-ben két alkalommal tartott ellenőrzést. Az első ellenőrzésre 2012. május 15-én került sor és az intézmény névváltoztatása és szervezeti átalakítása miatt történt. Ezt követően 2012. októberében a Szociális és Gyámhivatal az Egri Módszertani Gyermekjóléti Szolgálattal közösen végzett teljes körű, az általunk ellátott minden településre kiterjedő szakmai ellenőrzést.

A Módszertani Szolgálat szakmai véleményében a következő megállapításokat tette:

„Összességében megállapítható, hogy a Szociális, Gyermekjóléti és Egészségügyi Szolgálat Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat gyermekjóléti szolgálata mind a személyi, mind a tárgyi feltételek tekintetében a törvényi előírásoknak megfelelően működik. A gyermekjóléti alapszolgáltatások tekintetében a családgondozók tevékenységük végzése során megfelelő hangsúlyt fektetnek a veszélyeztetettség kialakulását megelőző prevenciós munkára. Az alapellátás keretében a szolgáltatási formákat megfelelő szakmai felkészültséggel és hozzáállással biztositják klienseik részére. Az ellátotti dokumentációban kisebb hiányosságokat tapasztaltunk, amelyeket a „Javaslat” részben kifejtettünk, illetve ezekre az érintett figyelmét az ellenőrzés során felhívtuk.”

- **Bölcsődei ellenőrzés:** 2012. májusában a Mohács úton, októberben a Hajós Alfréd úton végzett törvényességi és szakmai ellenőrzést a Heves Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala a Regionális Módszertani Bölcsőde bevonásával.

Az ellenőrzés főbb megállapításai:

A Bölcsődében folyó szakmai munka a jogszabályi és módszertani ajánlásoknak megfelel.

Az udvar és a terasz biztonságossá tétele megkönnyítené a gyermekeket ellátó szakemberek munkáját, mivel a környezet kialakítása a tárgyi feltételek, a bölcsőde szakmai tevékenységét segítő elemek közé sorolható.

6. A jövőre vonatkozó javaslatok, célok.

Gyermekjóléti szolgáltatás

Tapasztalataink szerint, melyet a kutatások is megerősítenek, a társadalmi rétegződés legalján élő, alacsony iskolázottságú családok marginalizálódása tovább folytatódott az elmúlt években. Ezen családokban felnövekvő gyermekek egészséges testi, lelki és erkölcsi fejlődésére sok veszély leselkedik. Ezt ellensúlyozandó a szociális munka igyekszik az híd szerepét betölteni a társadalom intézményei (iskola, hatóságok stb.) és a családok között, valamint a két fél működését segít összehangolni. Ellátási területünkön igyekeztünk betölteni ezt a funkciót, így tevékenységünkkel hozzájárulhattunk a gyermekek jólétéhez és a helyi társadalomban is meglévő feszültségek enyhítéséhez. A helyi ellátórendszerre érzékelhetően növekvő teher nehezedik, de a munkatársak helytállásának köszönhetően a problémák kezelése megfelelő szinten történt a 2012-es évben. Szükségesnek tartjuk jelezni, hogy a családgondozóknak gyakran kellett szembenézniük ellenük irányuló agresszióval, sőt több esetben fenyegetés is érte őket.

A következő évben előtérbe kívánjuk helyezni a **hatékonyabb családi gazdálkodást**, mivel ezen a téren alapvető hiányosságokat egyre gyakrabban tapasztalunk. Ennek érdekében külső szakértő bevonását tervezzük, szakmaközi megbeszéléseket kezdeményezünk és az érintettek számára tanfolyamot szeretnénk indítani.

Hosszú évek óta probléma a **családon belüli erőszak**, vagy a lakhatás elvesztése miatt átmeneti gondozást igénylő szülő és gyermek megfelelő intézménybe történő gyors elhelyezése. Igény merül fel ellátási szerződés kötésére egy családok átmeneti otthonával, mivel az országos felvételt biztosító intézményi kapacitás nem elegendő.

Bölcsődei ellátás

- 2013-ban pályázati lehetőség nyílik a Bölcsőde tárgyi feltételeinek jelentős mértékű fejlesztésére. Ezen pályázat keretein belül szeretnénk a Bölcsődében kialakítani egy **korai fejlesztési centrumot**, hogy a bölcsődei ellátásban részesülő, de korai fejlesztésre szoruló gyermekek a Bölcsődén belül juthassanak hozzá a fejlesztéshez.

- 2013-ban 60 éves fennállását ünnepli a bölcsődei ellátás Hatvanban. Ezt a nevezetes évfordulót egy rendezvény-sorozattal szeretnénk megünnepelni, ahol lehetőségünk lesz bemutatni a bölcsődei ellátás tartalmát és fejlődését az érdeklődők részére.

6. A bűnmegelőzési program főbb pontjai

A gyermekvédelem bűnmegelőzési feladatainak kapcsán együttműködünk Hatvan Város Rendőrkapitányságával. Az összehangolt megelőző tevékenység azért is nagyon fontos, mert az utóbbi években az alábbi gyermekeket veszélyeztető tényezők felerősödését tapasztaltuk:

- ✱ drogfogyasztás drasztikus emelkedése
- ✱ a prostitúció megjelenése már kiskorúak esetében is
- ✱ kriminalizáció
- ✱ mélyszegénységben élő gyermekek alapvető szükségleteinek kielégíthetlensége.

Öröndetes, hogy 2012-ben a Megyei Kábítószer Egyeztető Fórum újra szervezte önmagát és májusban Hatvanban is megalakult a Helyi KEF szervezete. Intézményünk 2 fővel képviselteti magát a KEF-ben.

A Rendőrség szervezésében októberben 3 helyszínen vettünk részt Közbiztonsági Egyeztető Fórumon.

A bűnmegelőzési tevékenység részeként, elsősorban a kábítószer használat visszaszorítása érdekében, 2012-ben is segítettük a Kókusz Klub munkáját. A Klub által szervezett rendezvényeken rendszeresen részt vettek munkatársaink, ahol drogmegelőző felvilágosító tevékenységet folytattak.

Gyermekjóléti Szolgálatunk egy családgondozója 2011-től önkéntesként vesz részt a Heves Megyei Áldozatsegítő Iroda munkájában. Információkat közvetít és segíti az ügyintézkést a hatvani térségben.

7. Civil szervezetekkel való együttműködés

Évek óta jó kapcsolatot ápolunk a családokat, gyermekeket segítő civil szervezetekkel. Segítjük egymás munkáját, bekapcsolódunk egymás programjaiba, közös akciókat bonyolítunk le.

A *Máltai Szeretetszolgálat*tól és a *Vöröskereszt*től egész évben kaptunk adományokat, amelyeket eljuttattunk a rászoruló családokhoz. Aktív közreműködői voltunk a Vöröskereszt

Élelmiszerbankos nagyszabású élelmiszer osztásának, ahol több mint 900 család részesült élelmiszersegélyben.

A *Polgárőrséggel* folyamatos a kapcsolatunk, sokat segítenek nekünk az adományok eljuttatásában.

A *Nagycsaládosok Országos Egyesületének Hatvani Csoportja* működését szakmailag segítjük és támogatjuk. 2012-ben is több közös programot szerveztünk.

Nagy segítséget jelent a bölcsődei ellátás színvonalasabbá tételében a *Szülők a Bölcsődés Gyermekéért Közhasznú Alapítvány*. Az Alapítvány ebben az évben is anyagilag és munkájával is hozzájárult a bölcsődei gyermeknap és a karácsonyi ünnepség gazdagításához, valamint a csoportszobák barátságosabbá tételéhez.

Jelen Beszámoló Tóth Zoltán vezető családgondozó és Farkasné Farkas Aranka bölcsődevezető által szolgáltatott adatok és információk felhasználásával készült.

Hatvan, 2013. április 05.

Tisztelettel:

Zsitvay Katalin
intézményvezető

A GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT ÖSSZESÍTETT STATISZTIKAI ADATAI

(Hatvan, Boldog, Csány, Kerekharaszt és Nagykökényes települések)

Lakosságszám: **28388 fő**

18 év alattiak száma: **5096 fő**

1. A gyermekjóléti Szolgálat gondozási tevékenysége (tárgyév) Nem halmozott adat!

Gondozási típus	Alapellátásban történő gondozás	Védelemben vétel	Utógondozás, szakellátásból kikerült	Ideiglenes hatállyal elhelyezett	Átmeneti nevelt	Tartós nevelt	Összesen
Összesen	248	56	-	2	20	-	326
Ebből: leány	118	20	-	2	7	-	147
Családok száma	139	44	-	2	13	-	198

Tanácsadás keretében ellátottak száma (1-3 találkozást igénylő esetek): 568

2. A gyermekjóléti szolgálat gondozási tevékenysége települések szerint (tárgyév) Nem halmozott adat!

Gondozottak száma	0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	Összesen
	gyerekek száma				
Hatvan	23	38	76	77	214
Csány	3	6	21	14	44
Kerekharaszt	2	2	4	6	14
Boldog	5	10	12	20	47
Nagykökényes	1	1	4	1	7
Összesen	34	57	117	118	326

3. 2012. 01. 01-jén gondozásban lévők: **201**
- 2012-ben gondozásba vett: **126**
- 2012-ben lezárt esetek: **115**
2012. 12. 31-én gondozásban lévők: **212 gyermek, 165 család**

4. Gyermekjóléti szolgáltató tevékenység a kezelt probléma típusa szerint (tárgyév)

Megnevezés	Kezelt problémák száma (halmozott)
Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő stb.)	134
Gyermeknevelési	70
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	39
Magatartászavar, teljesítményzavar	122
Családi konfliktus (szülők egymás közti, szülő-gyermek közti)	71
Szülők vagy a család életvitele	73
Szülői elhanyagolás	70
Családon belüli bántalmazás (fizikai, szexuális, lelki)	19
Fogyatékoság, retardáció	2
Szenvedélybetegségek	13
Összesen	613

5. Forgalmi adatok

családlátogatások száma: **1358**

személyes konzultációk száma: **2922**

telefonos konzultációk száma: **1659**

összesen: **5939**

6. A jelzőrendszer által küldött jelzések száma (tárgyév) Halmozott adat!

Megnevezés	Küldött jelzések száma
Egészségügyi szolgáltató	22
Ebből: védőnői jelzés	18
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgálat	16
Napközbeni kisgyermek ellátást nyújtók	-
Átmeneti gondozást biztosítók	2
Menekülteket befogadó állomás, menekültek átmeneti szállása	-
Közüktatási intézmény	162
Rendőrség	8
Ügyészség, bíróság	-
Pártfogó felügyelet	5
Társadalmi szervezet, egyház, alapítvány	1
Áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezet	1
Állampolgár	60
Önkormányzat, jegyző, gyámhivatal	102
Munkaügyi hatóság	-
Összesen	379

7. A tárgyévben szabálysértést vagy bűncselekményt elkövetett gyermekek gondozás (Nem halmozott adat!)

Megnevezés		Gyermekek száma			
		nem volt gondozásban	alapellátásban gondozták	védelembe vétel keretében gondozták	összesen
Szabálysértés elkövetésekor	gyermekkorú				
	fiatalkorú			2	2
	összesen			2	2
Bűncselekmény elkövetésekor	gyermekkorú		1		1
	fiatalkorú	6	3	1	10
	összesen	6	4	1	11
Összesen		6	4	3	13

8. A gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységének adatai (tárgyév)

Megnevezés	Szakmai tevékenységek száma (halmozott)
Információnyújtás	1784
Segítő beszélgetés	1818
Tanácsadás	568
Hivatalos ügyekben való közreműködés	665
Családlátogatás	1337
Közvetítés más szolgáltatásba	106
Tárgyaláson való részvétel	81
Elhelyezési értekezleten, illetve tárgyaláson való részvétel	3
Pszichológiai tanácsadás	87
Jogi tanácsadás	111
Fejlesztőpedagógusi ellátás	193
Konfliktuskezelés	-
Szakmaközi megbeszélés	6
Esetkonferencia	3
Örökbefogadással kapcsolatos intézkedés	-
Adományozás	119
Szociális válsághelyzetben lévő várandós anya gondozása	3
Összesen	6884

Pillanatképek a Gyermekjóléti Szolgálat szabadidős programjairól

Húsvét – váró gyermekcsoport

Katolikus családi nap Boldogon

„Barátkozó Barangoló” elnevezésű nagykökényesi kirándulás

Strandlátogatás

Kaland Tábor Szilvásváradon

Őszköszöntő Parti

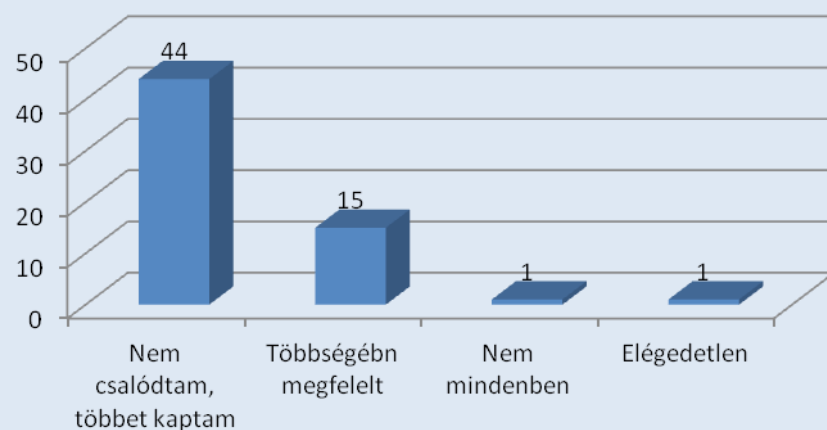
Őszi Gyermekcsoport

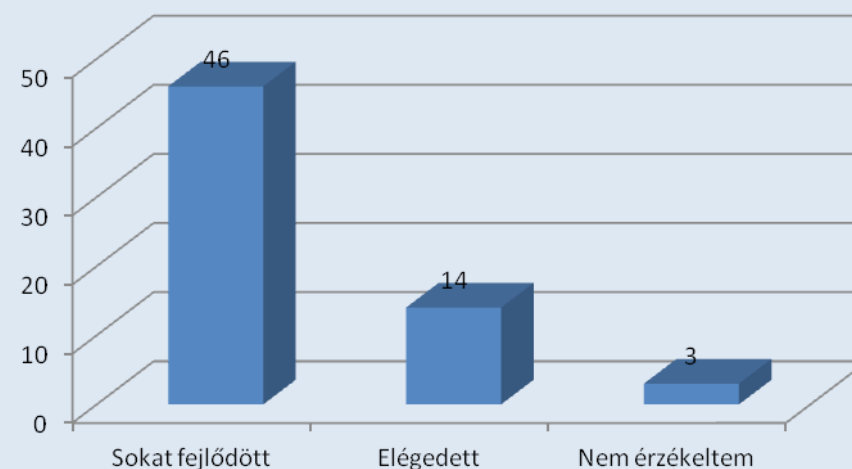
Adventi családi délután

Szülő elégedettségi felmérés eredménye – Bölcsőde

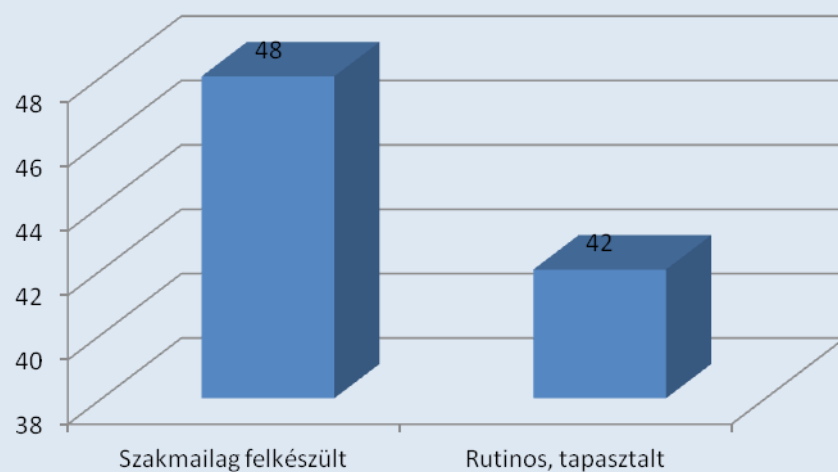
Milyen a tapasztalata a bölcsődei ellátással kapcsolatban?

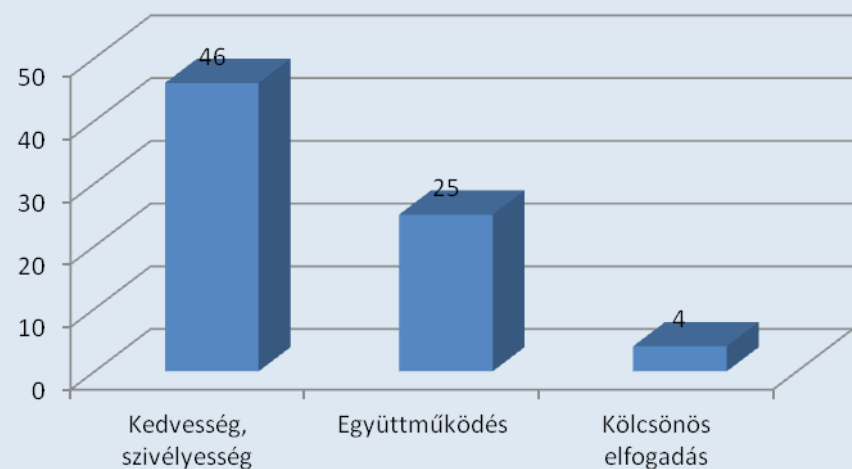
Elégedett gyermeke fejlődésével?

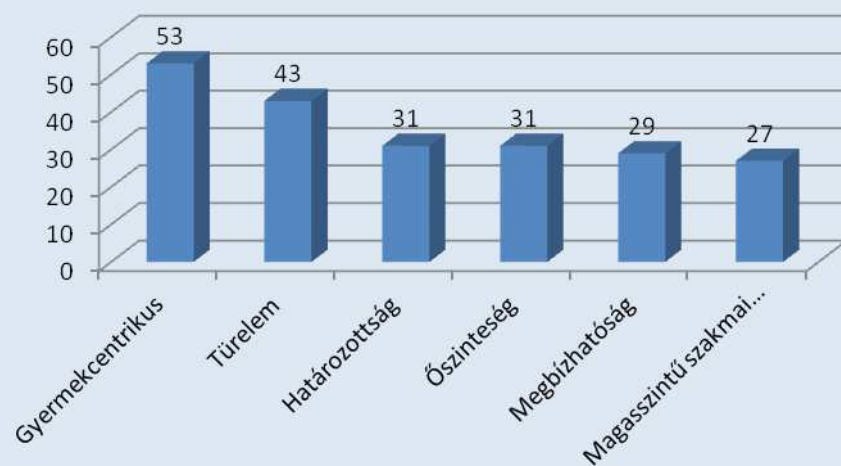
A kisgyermeknevelő felkészültsége

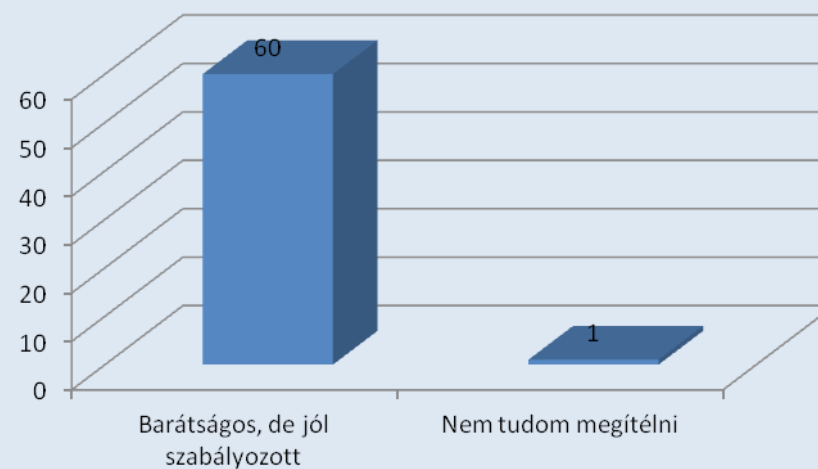
A szülő-kisgyermeknevelő kapcsolatára jellemző

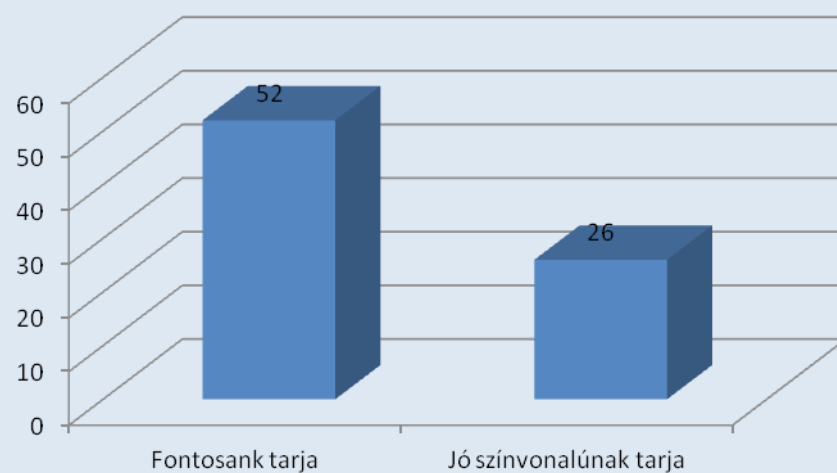
A kisgyermeknevelő magatartására jellemző

Nevelői légkör a csoportban

A bölcsődei rendezvényekről a szülők véleménye

A tapasztalata alapján a mi bölcsődénket választaná legközelebb is?

